

Oikeustapauskokoelma

Asia T-620/11

GFKL Financial Services AG
vastaan
Euroopan komissio

Valtiontuet — Saksan verolainsäädäntö, joka koskee tappioiden siirtämistä seuraaville verovuosille (Sanierungsklausel) — Päätös, jolla tuki todetaan sisämarkkinoille soveltumattomaksi — Kumoamiskanne — Yksityistä erikseen koskeva toimi — Tutkittavaksi ottaminen — Valtiontuen käsite — Valikoivuus — Verojärjestelmän luonne ja rakenne — Julkiset varat — Perusteluvollisuus — Perusteltu luottamus

Tiivistelmä – Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio (yhdeksäs jaosto) 4.2.2016

- 1. Kumoamiskanne — Luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt — Suoraan ja erikseen luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä koskevat toimet — Edellytykset, joiden täyttyessä yleisesti sovellettava toimi koskee luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä erikseen — Toimialakohtaisen tukiohjelman kieltämisestä tehty komission päätös — Sellaisen yrityksen kanne, jolle on mainitun tukiohjelman nojalla muodostunut saavutettu oikeus verosäästöön — Tutkittavaksi ottaminen*
(SEUT 263 artiklan neljäs kohta)
- 2. Kumoamiskanne — Luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt — Oikeussuojan tarve — Komission päätös, jolla tuki todetaan sisämarkkinoille soveltumattomaksi — Kyseessä olevan tukiohjelman keskeyttäminen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta tehdyn komission päätöksen seurauksena — Tukiohjelman tuensaajan nostama kanne — Tutkittavaksi ottaminen*
(SEUT 263 artiklan neljäs kohta)
- 3. Toimielinten säädökset, päätökset ja muut toimet — Perustelut — Perusteluvollisuuden laajuus — Valtiontukia koskeva komission päätös*
(SEUT 107 ja SEUT 296 artikla)
- 4. Valtiontuki — Käsite — Toimenpiteen valikoivuus — Verohelpotus — Arviointiperusteet — Oikeuttaminen verojärjestelmän luonteen ja yleisen rakenteen perusteella*
(SEUT 107 artiklan 1 kohta)
- 5. Valtiontuki — Komission päätös — TuomioistuINVALVONTA — Rajat — Lainmukaisuuden arviointi niiden tietojen perusteella, jotka olivat käytettävissä päätöstä tehtäessä — Peruste, joka perustuu tosiseikkoihin, joihin ei ole vedottu hallinnollisessa menettelyssä — Tutkittavaksi ottaminen*
(SEUT 108 ja SEUT 263 artikla)

6. *Valtiontuki — Käsite — Toimenpiteen valikoivuus — Verohelpotus — Verotoimenpide, jonka nojalla tappiot voidaan siirtää tilanteessa, jossa vaikeuksissa oleva yritys hankitaan tervehdyttämistä varten, kuuluu käsitteeseen — Toimenpidettä ei voida oikeuttaa verojärjestelmän luonteen ja yleisen rakenteen perusteella*

(SEUT 107 artikla)

7. *Valtiontuki — Käsite — Valtion varoista myönnetty tuki — Se, että jäsenvaltio antaa verotuloista luopumalla sijoittajille mahdollisuuden hankkia osuuksia tietyistä yrityksistä verotuksellisesti edullisemmin edellytyksin, kuuluu käsitteeseen*

(SEUT 107 artiklan 1 kohta)

8. *Valtiontuki — Sääntöjenvastaisen tuen takaisinperiminen — SEUT 108 artiklassa vahvistettujen menettelysääntöjen vastaisesti myönnetty tuki — Luottamuksensuojan periaate — Soveltamisala — Kansallinen viranomaisen on antanut sitovan tiedon, joka on ristiriidassa unionin oikeussääntöjen kanssa — Tuensaajille ei synny perusteltua luottamusta — Sillä, että muissa jäsenvaltioissa on väitetty olevan voimassa samankaltaisia säännöksiä, ei ole merkitystä*

(SEUT 108 artikla; neuvoston asetuksen N:o 659/1999 14 artiklan 1 kohdan toinen virke)

1. Yrityksen kannetta sellaisen toimialakohtaisen tukiohjelman kieltämisestä tehdyn komission päätöksen kumoamiseksi, joka koskee tätä yritystä vain siksi, että yritys toimii kysymyksessä olevalla alalla ja voisi olla kyseisen järjestelmän mahdollinen edunsaaja, ei lähtökohtaisesti voida ottaa tutkittavaksi. Jos päätös sitä vastoin vaikuttaa sellaiseen henkilöryhmään, jonka jäsenet oli toimenpiteen toteuttamishetkellä yksilöity tai ne olivat yksilöitävissä ryhmän jäsenille ominaisten kriteerien perusteella, toimenpide voi koskea niitä erikseen taloudellisten toimijoiden rajoitetun ryhmän jäseninä.

Yrityksen, jolle oli muodostunut kansallisen sääntelyn mukaisesti oikeus verosäästöön, joka on katsottu toimialakohtaisen tukiohjelman kieltämisestä tehdyssä päätöksessä valtiontueksi, on näin katsottava kuuluvan sellaisten taloudellisten toimijoiden suljettuun ryhmään, jotka oli yksilöity tai jotka olivat ainakin helposti yksilöitävissä tämän päätöksen antamishetkellä 15.7.1963 annetussa tuomiossa Plaumann v. komissio (25/62) tarkoitetulla tavalla. Tätä päätelmää ei kyseenalaista se, että kansalliset viranomaiset toteuttivat muodollisen tutkintamenettelyn aloittamisesta tehdyn komission päätöksen ja toimialakohtaisen tukiohjelman kieltämisestä tehdyn päätöksen jälkeen toimenpiteitä, joilla on tähdätty kyseessä olevan kansallisen sääntelyn soveltamatta jättämiseen.

Lisäksi seikat, joille SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetun erikseen koskemisen katsotaan oikeuskäytännössä perustuvan, eivät välttämättä ole samat kuin ne, joista valtiontuen katsotaan muodostuvan SEUT 107 artiklan 1 kohdan mukaan.

(ks. 55, 56, 64, 65, 70 ja 71 kohta)

2. Ks. tuomion teksti.

(ks. 76–80 kohta)

3. Ks. tuomion teksti.

(ks. 86–97 kohta)

4. Kansallisen verotoimenpiteen katsominen valikoivaksi edellyttää ensin sitä, että alustavasti määritetään ja tutkitaan asianomaisessa jäsenvaltiossa yleisesti tai tavanomaisesti sovellettava verojärjestelmä. Tähän yleiseen tai tavanomaiseen verojärjestelmään vertaamalla on tämän jälkeen arvioitava, onko verotoimenpiteellä myönnetty etu valikoiva, ja todettava tämä osoittamalla, että toimenpiteellä poiketaan mainitusta yleisestä järjestelmästä, koska sillä otetaan käyttöön erilainen kohtelu sellaisten toimijoiden välillä, jotka ovat järjestelmällä tavoitellun päämäärän kannalta toisiinsa rinnastettavassa tosiasiallisessa ja oikeudellisessa tilanteessa, mistä komission on esitettävä näyttö. Tutkinnan näiden kahden ensimmäisen vaiheen jälkeen toimenpide voidaan luonnehtia valikoivaksi prima facie.

Valikoivuusedellytys ei kuitenkaan täyty, jos toimenpide on – siitä huolimatta, että jokin edunsaaja saa siitä etua – oikeutettu sen järjestelmän luonteen tai yleisen rakenteen vuoksi, johon se kuuluu, mistä asianomaisen jäsenvaltion on esitettävä näyttö. Tutkinnan tämän kolmannen vaiheen jälkeen toimenpide voidaan luonnehtia valikoivaksi.

Mitä tulee kansallisen toimenpiteen oikeuttamiseen kyseessä olevan verojärjestelmän luonteella tai yleisellä rakenteella, toisistaan on erotettava yhtäältä tietyille verojärjestelmälle asetetut tavoitteet, jotka ovat järjestelmään nähden sen ulkopuolella, ja toisaalta itse verojärjestelmään olennaisena osana kuuluvat mekanismit, jotka ovat tarpeen mainitunlaisten tavoitteiden saavuttamiseksi, koska nämä tavoitteet ja mekanismit voivat kyseessä olevan verojärjestelmän perus- tai pääperiaatteina olla osoitus tällaisesta oikeutuksesta.

(ks. 100–102 ja 153 kohta)

5. Ks. tuomion teksti.

(ks.110 kohta)

6. Verohelpotus, joka poikkeuksena sääntöön, jolla rajoitetaan mahdollisuutta tappioiden siirtämiseen tapauksissa, joissa hankinnan kohteena on ainakin 25 prosenttia yhtiön osuuksista, antaa tietyin edellytyksin mahdollisuuden tappioiden siirtämiseen silloin, kun vaikeuksissa oleva yritys on hankittu tervehdyttämistä varten, on valikoiva prima facie, koska riidanalaisen toimenpiteen kohteena eivät ole kaikki yritykset, joiden omistusrakenne on merkittäväällä tavalla muuttunut, vaan sitä sovelletaan tarkasti määriteltyyn yritysten ryhmään eli yrityksiin, jotka ovat hankintahetkellä maksukyvyttömiä tai ylivelkaantuneita tai joita uhkaa maksukyvyttömyys tai ylivelkaantuminen. Tämä toimenpide, jonka tietyt edellytykset eivät liity väärinkäytön torjumistavoitteeseen ja joka ei kata kaikkia niitä yrityksiä, jotka ovat kyseessä olevan verojärjestelmän tavoitteen kannalta arvioituna tosiasiallisesti ja oikeudellisesti toisiinsa rinnastettavassa tilanteessa, suosii vaikeuksissa olevia yrityksiä. Komissio ei siis ole syyllistynyt virheeseen katsoessaan, että riidanalaisella toimenpiteellä otettiin käyttöön erilainen kohtelu sellaisten toimijoiden välillä, jotka ovat verojärjestelmälle asetetun tavoitteen kannalta arvioiden tosiasiallisesti ja oikeudellisesti toisiinsa rinnastettavassa tilanteessa.

Tämä verotoimenpide ei ole oikeutettu myöskään oikeutettu kyseessä olevan järjestelmän luonteen ja yleisen rakenteen vuoksi, koska sen pääasiallinen tavoite helpottaa vaikeuksissa olevien yritysten tervehdyttämistä ei kuulu verojärjestelmän perus- tai pääperiaatteisiin, eikä se ole järjestelmän sisäinen vaan sen ulkopuolinen tavoite, ilman että olisi tarpeen selvittää, onko toimenpide oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään.

(ks. 138, 139, 141, 142, 159 ja 160 kohta)

7. Ks. tuomion teksti.

(ks. 175–183 kohta)

8. Ks. tuomion teksti.

(ks. 186–192 kohta)